

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο γεια σου,

Στην τελευταία μας κουβέντα αναφέρθηκες εκτενώς για τις δουλειές και την προοίωση στις συνθήκες και τη ζωή γενικά στην Αυστραλία των δικών μας ανθρώπων. Εγώ το πήρα σαν κοινωνική έκφραση, μελέτη στην προσαρμογή και αντίδραση του κάθε ατόμου. Εσύ έζησες δύσκολες περιπτώσεις και από την προσφορά σου στις ψυχολογικές, τραυματικές καταστάσεις έζησες έντονα αυτές τις ανώμαλες περιπτώσεις. Και ομολογουμένως θα μπορούσες να καταγράψεις συγκεκριμένες τραγικές περιπτώσεις. Γιατί όλοι συναντήσαμε κάποιες δραματικές καταστάσεις συμπατριωτών που όμως τις προσπεράσαμε ανώδυνα μέσα στη δική μας αγωνία και προσπάθεια προσαρμογής. Είναι εκείνα που κρύβουμε κάτω από το χαλί, γιατί εκείνη η ανάγκη να νιώσουμε ότι είμαστε καλά, φροντίζει να προβάλλει τα ομαλά μόνο. Είναι "ο ξένος πόνος" που μας αγγίζει μόνο με λίγο οίκτο, δεν είναι ο δικός μας πόνος. Νομίζω θα ήταν χρήσιμο να μας περιγράψεις αναλυτικά κάποιες καταστάσεις ανώμαλης προοίωσης. Δράματα που είτε με ανοχή είτε με τα δικά μας γενικά, δεν έχουμε ούτε καιρό να ασχοληθούμε περισσότερο. Δεν είχαμε, γιατί σήμερα οι ακραίες αυτές καταστάσεις δεν είναι τόσο έντονες, τόσο συχνές.

Αν σκεφτούμε ένα νέο άτομο που έχει ζήσει στο στενό περιβάλλον του χωριού του, της γειτονιάς, της οικογένειάς πόσο χαμένο αισθάνεται σε έναν κόσμο άγνωστο και τόσο διαφορετικό. Και η άγνοια της γλώσσας που σε πνίγει, που δεν μπορείς να εκφραστείς, να πεις τα πιο απλά πράγματα. Αν τα σκεφτείς! Και μοναξιά, απέραντη μοναξιά!

Ο ποιητής είπε: "Εκείνος που δεν τό' ζησε - δεν το καταλαβαίνει, τι είναι η φωνούλα ενός πουλιού - στην ερημιά ακουσμένη".

Δραματικές καταστάσεις που τις ζήσαμε όλοι, άλλος λίγο άλλος πολύ. Και οι σκέψεις να ταξιδεύουν και η νοσταλγία να γίνεται βραχνάς.

Μερικοί δεν μπόρεσαν να φύγουν από το χτες, δεν μπόρεσαν να καταλάβουν ότι υπάρχει και άλλος κόσμος, άλλη ζωή, ή δεν τον θέλπσαν αυτόν τον άλλο κόσμο, αυτή την άλλη ζωή. Και δεν είναι μόνο αυτοί που έζησαν σε μια μικρή κοινωνία, είναι και κείνοι που δεν μπόρεσαν να βγουν από τα δικά τους καλούπια, τα δικά τους πιστεύω, τη δική τους αντίληψη για τη ζωή. Είναι και κείνοι με τη σφιγμένη

καρδιά, με σκέψεις και συναισθήματα που δεν μπορεί κανείς να δει, να τα γνωρίσει και να τα ψηλαφίσει, να τα αναλύσει και να πλησιάσει αυτόν που τα κουβαλάει. Βάλε από κοντά και κάποια όνειρα, κάποιες προσδοκίες που δεν βγήκαν αληθινές. Σύμφωνα με τις υποσχέσεις προβάλλονταν τα Χάουζιν Κομμίσσιον, οι εργατικές οικίες, διαμερίσματα σαν πρώτο καταστάλαγμα, όπως είναι για τους "μή έχοντες", αλλά για τους πολίτες της χώρας. Και βρέθηκαν στους εγκαταλειμμένους στρατώνες της Μπονεγκίλα και σε οπίτια με τσιγγινες στέγες αν ήρθαν σε δικούς. Οι πολλοί τα αντιμετώπισαν με παραπάνω ανοχή και εγκαρτέρηση. Δεν το μπόρεσαν όλοι.

Θα σου πω τη δική μου εμπειρία, φίλε Γιώργο. Καλά η εντύπωση της επαρχιακής πόλης της Ευρώπης του περασμένου αιώνα στο φτιάσιμο, αλλά το πρώτο βράδυ το έζησα σε μια παράγκα, μια παλιά αποθήκη που την έβαψαν, έβαλαν κι ένα παλιό διπλό κρεβάτι και το πρωί μου λέει ο ιδιοκτήτης "παλατάκι έ;". Το ένιωσα σαν χαστούκι, αλλά σκέφτηκα από που να είχε έρθει αυτός ο άνθρωπος, τί και πώς είχε ζήσει παιδί; Δεν θέλω να τα θυμάμαι, αλλά σκέφτομαι πόσοι μπορούν να περάσουν με σύνεση και ανοχή κάποιες καταστάσεις; Κατανόηση, φίλε μου, κατανόηση και εγκαρτέρηση. Αυτή η εγκαρτέρηση που την φορτώσαμε όλοι στην καρδιά μας και πάμε....

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Συναντηθήκαμε εκεί στην αγανάκτηση.

Με το Θεό, με τις ιδέες, με τον άνθρωπο.

Εκεί, στο βράχο τον ανταριασμένο,

στην αδικία και στην καταπίεση,

παλέψαμε γυμνοί μες στ' αλατόνερο

με τ' άγριο κύμα για τη βάρκα.

Το σαρκίο μας και το φορτίο μας.

Κι ήταν μεγάλο και πολύτιμο φορτίο!

(ιδανικά κι αισθήματα

και όνειρα κι ελπίδες

και πόθοι και δικαίωμα).

Παλαίψαμε σκληρά, δεν γονατίσαμε.

Δεν κάναμε σταυρούς, δεν θυμιατίσαμε.

Μόνο φωνάξαμε, επικαλεστήκαμε:

Δικαιοσύνη, μάνα ιδέα, πρόφτασε!

Δεν ήρθε ούτε αυτή....

Κι ως στρίψαμε

τον κάβο τον τραχύ της αγανάκτησης,

στου ήλιου το χαμόγελο λουστήκαμε.

Το πήραμε σαν πληρωμή

και σαν αντίμοψη,

πάσαμε πάλι τα κουπιά

και... ταξιδεύουμε....

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,

Σήμερα δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτε εγώ στη συνομιλία μας, το ποίημά σου τα λέει όλα. Πραγματικά, «Εκεί, στο βράχο τον ανταριασμένο,/ στην αδικία και στην καταπίεση,/ παλέψαμε γυμνοί μες στ' αλατόνερο/ με τ' άγριο κύμα για τη βάρκα.» Όλοι παλέψαμε για τη βάρκα και οι πιο πολλοί τη βρήκαμε, όμως υπήρχαν και αυτοί που δεν την βρήκαν και πνίγηκαν, όπως τους πρόσφυγες στο Αιγαίο... Όπως τον Κώστα που με τον αδερφό του δούλεψαν σκληρά στα εργοστάσια επτά χρόνια και ζούσαν με ψωμί κι' ελιά για να κάνουν κομπόδεμα και να γυρίσουν στο χωριό. Όμως ο αδερφός πήρε το κομπόδεμα νύχτα και πήγε στο χωριό για ν' ανοίξει ταβέρνα και χάθηκαν οι κόποι τού Κώστα επτά χρόνων. Στην απόγνωση προσπάθησε να βάλει τέλος στα νιάτα του, δεν τα κατάφερε και τον βρήκα στο ψυχιατρείο. Με κλάμα μου είπε την ιστορία του και με παρακαλούσε να τον βγάλω έξω έστω ένα Σαββατοκύριακο. Πήγα στο καφενείο τού Χιώτη φίλου μου, Γιώργου Πιπνιά και τού είπα το και το. Να μου πει αν ξέρει χωριανούς τού Κώστα για να τον φιλοξενήσουν ένα Σαββατοκύριακο. Βγήκε στη μέση τού καφενείου του ο Γιώργος και φώναξε «ρε σεεις είναι κανείς από το τάδε χωριό;» Δυο χέρια σπκώθηκαν και δύο συμπατριώτες τού Κώστα ανάλαβαν να τον φιλοξενήσουν το επόμενο Σαββατοκύριακο. Πήραμε τον Κώστα στο καφενείο τού Πιπνιά

Σάββατο πρωί με άδεια τού διευθυντή τού ψυχιατρείου ύστερα από εγγυησή μου και τον παρέλαβαν οι δύο συμπατριώτες που με άλλους φίλους είχαν οργανώσει γλέντι με μπαρμπεκιού. Την Κυριακή το απόγευμα πήγαμε στο καφενείο και μάς περίμενε ο Κώστας, αλλά δεν ήθελε να επιστρέψει στο ψυχιατρείο. Βρέθηκα σε δύσκολη θέση γιατί είχα εγγυηθεί πως θα τον φέρω πίσω, είδα κι' έπαθα να τον πείσω, βοήθησαν και οι συμπατριώτες του με υποσχέσεις για γλέντι και το επόμενο Σαββατοκύριακο. Τον έβγαλα και το επόμενο Σάββατο, αλλά την Κυριακή εξαφανίστηκε ο Κώστας και μετά από χρόνια με σταμάτησε στο δρόμο. Ήταν με τη γυναίκα του και δύο παιδιά, εγώ δεν τον γνώρισα αλλά αυτός με αγκάλιασε με δάκρια για να μ' ευχαριστήσει και να μου πει πως έφτιαξε τη ζωή του. Όμως κάποιοι άλλοι δεν ήταν τόσο τυχεροί...

Ο Έλληνας, Γρηγόρη, είναι μυστήριος χαρακτήρας, μπορεί να είναι πολλά πράγματα και να σε μπερδεύει: γενναϊόδωρος και τσιγκούνης, φιλοπρόοδος με προκαταλήψεις, πιστός στην οικογένεια αλλά μπορεί ν' αδικήσει τον αδερφό του, αριστερός με δεξιά τσέπη, ή δεξιός με σοσιαλιστικά πιστεύω από ένστικτο, θρησκευόμενος και φανατικά αντικληρικός, να εκκλησιάζεται κάθε Κυριακή ευλαβικά και όταν θυμώσει να βρίζει τα Θεία. Αυτό τον Έλληνα θαυμάζω για τις μεγάλες επιτυχίες του, αλλά μού σπάει τα νεύρα με τις μικρότητές του. Εχω ακούσει ιστορίες για ελληνικές οικογένειες με μαγαζιά στην αυστραλιανή ύπαιθρο μακριά από τον κόσμο, που μπορεί να ήταν μόνο δύο ανάμεσα στους ξένους και δεν επικοινωνούσαν μεταξύ τους από επαγγελματικό ανταγωνισμό. Όπως έχω ακούσει ιστορίες για Έλληνες επιχειρηματίες σε μικρές πόλεις που μονιασμένοι έφτιαξαν εκκλησίες και σχολεία και κέρδισαν την εκτίμηση των ξένων με την ελληνική λεβεντιά τους.